

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz našega ustavnega življenja.

I.

—i—. Kadar denašnje ustavne razmere ne le pri nas, ampak tudi v mnogih drugih državah premišljujemo, mora nas vsakako neprijetno dirniti, če jih primerjamo z velikimi idejami, iz katerih so se izcimile, po mnogo prelite krvi, po mnogo premaganih reakcijah. Priznati moramo, da od onega velikanškega duha, ki je vladal na primer mej francoskimi enciklopedisti, ki so bili poklicani od svetovne zgodovine, prodreti trdi led srednjeveške ozkosrčnosti in enostranosti, biti boj z ne malimi predsodki merodajnih krogov vsega socialnega življenja in gibanja, ohranili smo, če tudi je minolo komaj jedno stoletje, prav malo. Kdor se spominja dandenes na mehkotnega Rousseau-a, na duhovitega Montesquieu-a, na ženijalnega, če tudi fantastičnega in brezobzirnega Voltair-ja, zdi se mu, da so vse te velike prikazni postale nekako le zgodovinske, učenci teh mojstrov postali so pa v vsem svojem dejanji in početju lehkotivci, katere prav malokdaj navdaja velika ideja, notranje neupogljivo prepričanje.

Gotovo pa je, da se nam je ohranilo iz onih viharov časa mej drugimi posebno ono načelo, ki se glasi: „nil de nobis sine nobis“, k temu pridružila se kmalu ideja, ki še dandenes pretresa celo Evropo, narodnostna ideja. Pri nas je prodrlo to dvoje načelo, ki se je gojilo sicer uže od začetka, ali le bolj od posameznih, kakor znano posebno leta 1848. Z nepremagljivo močjo razširjalo se je od kraja do kraja in v nemalo povsod poprej neznano navdušenje.

Ali kakor se z novimi načeli navadno godi, tudi to nij imelo obstanka. Prišla je huda reakcija, ki je vladala celih 10 let. Moč

teh idej prodrila je zopet leta 1860 in ukoreninila se mej ljudstvom tako globoko, da denes nij resno misliti, da bilo še kedaj mogoče, zadušiti jih. Leta 1860 torej nastopil je pri nas za zmirom ustavni pot in zanimivo je premišljevali, kako se je do sedaj razvijalo ustavno življenje.

Pred vsem moramo imeti pred očmi oktobersko diplomu z zmerno federalističnim, februarjski patent s centralističnim, postavo od 21. dec. 1867 s strogo nemškim in postavo od 2. aprila 1873 s hypernemškim značajem. Temelj vsega ustavnega življenja je, da odločuje v vseh važnih vprašanjih večina, da se varujejo manjšine silovitosti, da se razširja politična zavest mej maso narodovo, da pri vseh funkcijah državnega organizma varuje se strogo postavni pot, ter da se stvarijo meje neopravičenej osobnej gospodoželjnosti.

Če pa pogledamo na zgodovino preteklih 15 let, vidimo čudno prikazen. Če je tudi nedvomljiv ustavni aksijom, da se v vsem javnem življenju vpliva nekako od spodaj na vzgor, da odločuje večina ljudstva, kdo naj vodi državno mašino, kdo naj razpolaga o krvi in blagu narodovem, vidimo vendar pri nas da se je godilo vedno skoraj popolnem nasprotno.

Različni popolnem nasprotni sistemi vrstili so se od leta 1860 naprej, drug za drugim, in vsak je bil „ustaven“, imel je večino za se. Vsaka stranka, katera je imela srečo spraviti brez obzira na momentanni ljudstveni zastop sebi prijazno vladno na krmilo, in da je kmalu večina ljudskih zastopnikov na svoji strani. Tako srečo je imel Šmerling, Belkredi, Hasner, Potocky, Hohenwart, Lasser. — Sme se vprašati, kaj je vzrok tej čudnej prikazni. Originalna podlaga naših volilnih redov, načel, po katerih se ustavno pri nas vlada.

Konstitucija se je vpeljala, ker drugače nij bilo več izhajati mogoče. To je naravno in se godi povsod, ker nikjer se še nij vpeljal konstitucionalizem zaradi njegovih lepih oči. Ali vsakdo vé, da so pri naši ustavi ohranili si veliki posestniki največji, vedno odločilni vpliv. Tedaj je ostala stvar morda pri starem in dobilo le nekako moderno obleko. Statistično je dokazano, da so od nekdanj odločevali v našem parlamentu gledé večine volitve velikih posestnikov na Češkem, Moravskem in Gornje Avstrijskem.

Vsaka vlada je pri volitvah lehke vesti prepuščala vso akcijo deželnim namestnikom, kateri so s posebno marljivostjo tudi marsikaj opravili, ali direktno morala je manevrirati mej prej imenovanimi velikašnimi posestniki. Statistično je dokazano, koliko glasov je morala pridobiti s tako zvanimi „volilnimi stroški“ če je hotela imeti večino za-se.

Ker po postavi vsakdo, ki ima več v deželnej knjigi vpisanih posestev, sme voliti le jedenkrat, bilo je naravno, da so začela posestva kupovati se, bodi si zares, bodi si na videz, ter da je tako rastle število volilcev na jednej, manjšalo se na drugej strani. Posebno pa je gledala vsaka stranka, pridobiti si posestev nasprotne stranke, ker je bil to dvojen dobiček. Stranka je izgubila jeden glas, katerega je pridobila nasprotna. Ker pa ima vsaka vlada toliko materialnih pripomočkov, da posamezen ali tudi cela stranka ž njo nikdar uspešno konkurirati ne more, naravno je tedaj, da je zmagala vedno vladna stranka.

Od tod one demoralizatorične špekulacije, katerim „chabrus“ pravimo.

Jugoslovansko bojišče.

Iz Dubrovnika se javlja, da se vstahi zbirajo okolo Poljice, kjer je turška vojska

Listek.

Vaški angelček.

(Noveleta.)

Pariz zapusti vsako poletje, ko začenja solnce na makadamovane ulice pripekati, in ko je prah očesu ter pljučam nevaren, veliko ljudij, ki se razkropé na vse strani. Mej njimi so pa osodi privilegirani bogatini in ljudje onih socialnih vrst, katerim napolnjeni žepi prijaznejše okolice iskati pripuščajo. Vzlasti so toplice, ki vabijo to občestvo s svojim okrepevalnim okrožjem. Baš bogatejši na ta način svetovnemu mestu odnesó omehkuženi svoj život. Veliko izmed njih je z velikomestnimi pregrehami in lehkomišelnim napuhom obteženih, ki zapusté mesto, da poiščejo idilične kraje sosednjih okolic. Tudi v Plombierske toplice blizu Dijona se preseli veliki del boljšega občestva velicega Pariza, vzlasti

od onega časa, odkar je bil cesar te kraje zaradi okrepčanja svojega zdravja obiskal. Iz Plombiersa se mnogo potnikov, ki ne iščejo ozdravljenja, nego sladkosti življenja, udeležuje izletov v okolico Dijon, Beuhail, Tille in v mala okolo ležeča prekrasna selca; in to dohajanje in odhajanje tujcev se vrsti do začetka jeseni s svojim raznoterim sadovjem.

Pred nekaterimi leti so došli v jedno teh sel, ki se imenuje Beauvallon, lepa dolinica, začetkom meseca septembra trije mladi možje, z belimi bluzami, katere so čez elegantno obleko preoblečene imeli, z lepimi slamnički na glavi in tencimi paličkami v rokah, brez drugega obtežja. Vsakako so bili pravi mladenci parizki.

Ker se nijso z noblesnim vedenjem šopirili, prištevali bi se lahko učenjakom, umetnikom ali te vrste ljudem, ki so napravili izlet v provincijo, ali tudi imetnejšim bogatinom, ki so se hoteli gizdavosti toplične sai-

sone odtegniti, da si poiščejo, neženirani, na kratek čas milejši mir na deželi.

Uže se je mračilo, ko so ti trije potniki po zelenih livadah in ob drevesnih nasadih dospeli v selce, nameravajoči, tu do drugega jutra odpočiti se.

Prišedši do vaše ceste, obstoji jeden izmed njih iznenaden, ter občudovalno zre prek vrtove ograje. Na pol zadržanim vsklikom obstoji. Druga dva radovedno pogledata tija, kamor on zre.

„Kaj ti je, Henry?“ vprašata ob jednom. „Evo, Dinorah!“ šepeta z nekako strastno navdušenostjo.

In bila je krasna prikazen strmečim potnikom. V odzadji vrta je bila jako okusno opravljena devojka, ki je najemala iz vodnjaka hladno vodico; spremljana je bila od marogastega malega kozlička. Po jednej strani vodnjaka se je vzpenjala vinska trtica, na kateri je zlato-rumeno grozdje viselo. Poprek

utaborjena, torej utegnemo kmalu zopet o večji bitvi slišati. — „Glas Crnogorca“ potrjuje, da je Turčija za ceno pomirjenja vstanka ponujala kos Hercegovine, a brez vspeha. — Tudi v severni Bosni so vstasi na dveh krajih Turke prepodili.

Francoski „Journal des Debats“ piše o tem, da je sultan obljubil Andrassyjeve reforme sprejeti: „Kako bi jih bil mogel odbiti, saj je uže zdavnaj vse reforme, ki se od njega zahtevajo, obetal in s tem priznal, da imajo tisti prav, ki se čezenj pritožujejo. Po nesreči nij v njegovej moči, svoj program izvesti, zato bode Evropa morala intervenirati. Turčija je politično še menj zmožna besedo držati in plačati, nego finančno.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. februarja.

Državni zbor bode prihodnji teden bolj pogosto seje imel, da bode mogel vse delo do 20. ali 24. februarja izdelati, ter raziti se potem do junija meseca.

Hrvatski minister v Pešti, Pejačević, je dal ostavku in bode kralj odločil, ali ga odpusti, ali ne. Škoda nij zanj, ker je itak le peto kolo. Vendar je videti, da zagrebški krogi sami strmé nad to iznenadostjo.

V **ogerskem** zboru je interpeliral zopet Helfy od skrajne leve zavoljo banke, češ, da v tem vprašanju je Ogerska samostalna in nema z nobenim tujcem nič dogovarjati se; zato vpraša: 1. ali hoče vlada banko ustanoviti; 2. ali hoče to še letos; 3. ali je res, da vlada z avstrijsko vlado dogovore ima; 4. če je res, s katero pravico pripušča tujo vlado k čisto ogerski stvari. — Simonyi pak je hotel od ministra Tisze zvedeti vodilna načela ogerske vlade o eolnih zadevah. Radovedni smo, kako bode Tisza odgovoril.

O **magjarskih** honvedih se je vest raztrosila, da so dobili povelje, pripravljeni biti na marš. Sedaj se to iz Pešte preklicuje, da nij istinito.

Vnanje države.

Ruski listi prinašajo Andrassyjevo noto. „Golos“ naglašá, kako potrebno je, da se tudi Angleška udeležuje pri evropskem koncertu, da se tako pomirijo turške provincije.

Na **Francoskem** volilna agitacija čedalje bolje stoji za republikance, kateri bodo tudi v narodnej skupščini imeli lepo večino. Gambetta je v Lille govoril in republikancem zmnernost priporočal. Bil je lepo sprejet.

Papež je pisal ruskemu carju pismo, v katerem v britkih besedah svojo nevoljo izraža nad helmskimi dogodki, in carju žuga, da pride maščevanje z nebes na njegovo dinastijo.

V **nemškem** državnem zboru se je posvetovalo nadalje o novem kazenskem zakonu. Pri paragrafu, ki govori o tiskovinskih grehlih, vstane Bismark in se pritožuje o popačevanju resnice in obrekovanju po časnikih, ki je lani tako daleč šlo, da je izmislilo (?) si vojno nevarnost. Dalje pravi, da v Nemčiji nij oficijoznih novin: „Mi živimo v najglobočjem miru, nemamo nič osvojevalnih poželenj po tujih deželah, smo zadovoljni s tem, kar imamo, in ne mislimo ni jednemu človeku (!) žugati.“ Kakor je videti, presega Bismark v političnej hinavščini, ki se z lepšim imenom zove diplomacija in ravno narobe govori kakor misli, še vse druge prusjaške Nemce.

Dopisi.

Iz mariborske okolice 9.

febr. [Izv. dop.] Ne bode več dolgo, da se bomo poskusili na volilnem polji, ter sprevidele, kje in za koliko je naša stvar v tukajšnjem okraji napredovala. Pritiskanje nemškutarjev v primeri s prejšnjimi leti je kaj popustljivo. Poparjeni vsled prevarjenja prejšnjih dveh — zastopnikov, še le v kakem skrivnem kotiču rijejo slovenska tla, v koje bi radi svojo kratkovidnost in sramoto skrili. Najpred in največ si je znani prazen strah Seidl po zadnji okrajni seji v januarji prizadeval, svoje ljudi za to pripraviti, da bi za paverskega kmeta glasovali, ker je on sposoben za kandidaturo, — menda pač samo za prikimovanje, pa vsa zgovernost načelnika nij mogla navzočnih tega prepričati.

Mora vendar človek boljše zgovernosti in razuma biti, kakor je Wretzl, on drugih gospodov govornikov ne bi razumel, kako še le kak predlog stavi in katero drugim posekal, tako govori meso od Seidlnovega mesa. Da pa tudi oficijalni organi na vse kriplje za Wretzlina delajo, se ne more razjasniti. Uže mnogokrat je bilo od rotvajnske šole rečeno, da je nemčurska, in to po pravici, akoravno slovenski otroci v njo zahajajo. Pa kako drugače mogoče, ker jo imajo sami izvrstni — pedagogi, kakor je tamošnji učitelj, Wretzl in tretji, ki zdaj v gajbici v Celji sedi, v rokah. Vlačijo namreč mačka za rep v otročje glave. Ali ta grand nemčurija je bila vendar preveč deželnemu in okrajnemu šolskemu

svetu, ker sta oba uže nekaterikrat ukazala, da naj bi se otroci tudi v materinščini vsaj od početka podučevali. Pa ti obračajo, Wretzl pa obrne. Hvalil se je nekemu slovenskemu kmetu, da se na take ukaze on ne ozira, in da se še sploh po starem, t. j. suha nemščina slovenskeje deci v glavo zabija.

Res čudno, ako se ukazi višje gospodske tako prezirajo. Za Slovence bi hitro drugo godbo naredili, a tudi trmastega Wretzla je treba privaditi, da je gospodski podložen. Pa naj uže bode kakor hoče, tudi ta nemškutar še nam Slovencem ne bode libere pel. Bodimo delavni in trudimo se pri mladini kakor odraslih, da se naša pravična reč izpozna ter skoro na vrh pride.

Od Savinje 6. febr. [Izv. dop.]

Pedagogični časniki imajo nalogo šibati zatiralce naprednega šolstva. — A žalibog, da imamo mej temi listi tudi take, ki služijo le posebnim interesom, takih ki ljudi le slepijo in bi hoteli iz dobrih narodnih učiteljev napraviti renegate — odpadnike od naroda — nemškutarje! — In res se nekateri dajo prerado zapeljati. Tacih časnikov imamo dosta, in jeden teh je v središču, v srcu Slovenije — „Laibacher Schulzeitung“. — Menda ta uboga „ljubljska tetka“ družega ne misli, kakor značajne, narodne učitelje napadati in jih smešiti.

„To to besede“ rekla je lesica, ki je našla patnošter. — Tudi jaz sem si mislil, ko sem čital dopis iz „savinjske doline“ (?) v „Laibacher Schulzeitung“, katero sem po prijateljskem potu v roke dobil. — To so vam besede, puhli izrazi neresničnosti, ki se stvari prilegajo, kot mački sedlo! Le pogledjte dragi tovariši — če ne verjamete — „Laibacher Schulzeitung“ št. 2 t. 1. V tej številki najdeš dopis: „Aus dem Sannthale in Steiermark“. Neko človeče — dvoživno farizejsko pleme — Napada v tem dopisu za šolo vnete gospode in tudi narodne učitelje. — Solzi se po prejšnjem nadučitelju g. P., kateri je uže pred letom zapustil Mozirje, dal slovo lepej gornjej savinjske dolini, ter odromal zopet na Koroško od koder je prišel. — Čudno se mi pozdeva, da je g. dopisnik celo leto študiral in koval predno je zabrusil v beli svet po „ljubljske tetki“ prazen dopis. — In zakaj napada on učitelje? Ker so narodni in se nijso še tako zabredli, da bi zatirali svoj materini jezik. — Ta listič, ki prinaša samo prisiljeno

so bile na klopi, v jerbasih in po zelenej trati melone raztresene, ležal je ananas in drugo sladno sadje. Deklica je nedolžno kramljala se svojim ljubčkom, kozličem, in končno pripognila jedno vinskih trt, da bi jo požvečil. Iztrgala mu je zopet to sladkarijo, ter vnovič podajala in se glasno smijala, da je njeni brezskrbni smeh kaj ljubeznjivo donel; pristojal jej je tako nežno, kakor sneženo-bela čepica, črnožametni životnjak in bogato naguban bel obratnik, tesno obsezajoč lepo ustvarjeni beli vrat.

— „Resnično, prekrasna slika Dinoreh!“ sta pritrjevala Henryjeva prijatelja, da-si z menj globokim občutkom nego on.

Devojka zasliši to priznanje, malo se prestraši, zarudi, ter konča svoje delo, videč, da jo opazujejo.

Henry, katerega je idilična slika očarala, bliža se jej takoj, da bi jo ogovoril, a ona se izmuzne urno in kozliček skaklja meketaje za njo. —

„Dober večer Mignon!“ jo glasno Henry pozdravi. Deklica za trenotek, iznenadena obstoji, ter se ozre po kličalcu, a takoj izgine.

Henry je odslej vedno o krasnej deklici govoril, slikal na drobno prikazen pri vodnjaku, ter se na ta način zapel v sanjarsko strast, da sta ga prijatelja s šalami obsipala in o „čarobnej selskej nimfi“ dovtipno govorila.

„Deklica mi je po godu!“ reče Henry in za istino, ko se prijatelja drugo jutro na pot odpravljata, odloči se Henry v vasi ostati. Da bi se prijatelj iznebil, obljubi, da drugi dan za njima pride. Smijaje se poslovita prijatelja ter ga šaljivo opominjata, naj ne obvisi jednako Dyku v neke holandske malej vasi, ko je sloveči slikar prvokrat v Italijo potoval.

Henry ostane, izgovarjaje se, da hoče krasno okolico ogledati. V malej vaškej krčmi se vseli, ter prej ne miruje, da se je z ono devojko sešel.

Zahajal je mnogokrat v vrt, kjer jo je

prvikrat ugledal, in posrečilo se mu je, ne da bi pozornost družih na-se obračal. Devojkini oče se je živel od vrtnarstva, nje pridelke v vasi, ali v Plombièresu, Dijonu ali družih mestih prodavajoč.

Seljani francoskih provincij so stroge npravnosti, priprosti, miroljubni in religiozni. Bolj ko so od Pariza oddaljeni, menj je mogel frivolni duh se svojim morilnim strupom njih skoro prestrogo religioznost prodreti. Tudi v Beauvallonu ta stroga npravnost prevladuje. Niti obližje Plombièresa jej nij škodljivo. Oče Dejean je svojo soprogo, dve hčeri, s katerima ga je bog obdaroval, prosto odgojil; zatrl skušnjave mladostne in vse odvrčal, kar bi bilo sploh škodljivo. Zaradi tega je tudi svoje pridelke iz vrta sam v bližnjih mestih prodajal, da bi občevanje s tujci njegovima ljubljencema zabranil. Starejša hči, ta za katero je Henryjevo srce vzplamtelo, bila je duševno in telesno od narave dobro obdarjena. Bila je prelepa, bistroumna deklica,

želje in mnogo neslanega ričeta iz vseh vetrov misli, da smeši nas, ki smo vneti in čutimo v sebi poklic delati za dobro narodno šolstvo. — Mi premagujemo vse težave ne boječi se nobenih nakan, ker smo prepričani, da naš narod se more le po tem zdržati in ohraniti. Mi smo zadovoljni s seboj, da smo bojazen vrgli na stran, ter nastopili pot, po katerem se da zadobiti najlepše svetinje naroda in vesoljnega slovenskega sveta.

Naj naši nasprotniki ne mislijo, da smo osamljeni, da nas je malo. — Z vsakim letom zraste naše število, z vsako šolo, ki jo dobi naš narod, zadobi naša stranka jedno novo slovensko „vedeto“, in ako nas ne bo, ali bodo oslabele naše moči, čile in mlade moči se rekrutirajo vsako leto iz naših učiteljskih izobraževališč, katere bodo nastopile ter še z večjo silo nadaljevale delo, kajti narod sili — naprej. — Denes se vam narodnim učiteljem nij več treba bati, da stranka narodnih učiteljev propade, razširjena je po celem Sloveniji in tudi dobro ukoreninjena. — Vsekako je težko naše delo, boriti se moramo; a „v ognju se čisti zlato, v borbi se čistijo značaji“. Naš poklic je lep. — In ako bi ne bil tako lep, kedo bi se mogel zanj navduševati! Priliznjenost, servilizem, nemškutarsko sebičnost ne sme poznati pedagog.

„Grdun vseh grdunov“ je isti, kateri zaničuje lastni jezik — zaničuje lastno mater — zaničuje domovino — zaničuje največje blago, najdražje dobro, najboljšo vse. — „Da bi ga grm“ tacega človeka! — Ali se ne spomnite našega pesnika kateri pravi: „Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpada? — Dobro ti mora biti znano, kako spoštujejo Francozi, Italijani, Nemci in drugi narodi lastni jezik, lastno domovino, tedaj zakaj bi slovenski učitelj tudi to ne storil, zakaj bi ne čutil mislil, delal tudi on tako kakor drugi narodi? — Ali hočemo mi biti izjema? — Ali hočete da pobegnemo narodni učitelji v nam nasprotni nemški tabor, da bi potem ohladili srce nad lastno — materjo? — Ali nij to največje zlo, da lastni sin z noge tepta lastno mater, lastne, brate, lastni rod?

Naj bode zadosti to. Povem pa vam nemški „after-pedagogi“ z Levstikom:

„Če morebiti, kje sem kaj rekel premalo, Mislite, da mi je na jeziku ostalo“!

Iz Dobrépolj 9. febr. [Izv. dop.]

Poslušajte nas, pa ne gledite nas! ta izrek se popolnem vjema s početjem našega cerkve-

nega predstojništva, katero je pred osmimi leti z jedno štalo našim denarjem sezidalo za kuretino svojo, ki toliko denarja stane; tudi je mežnarsko štalo zidalo, denarje za plačilo teh stroškov so ti turški begovi iz rubeščinami terjali, zdaj pa prazna stoji. Pred nekoliko leti je ta spaja neko cerkveno njivo nekemu slamnikarju na tihoma pod roko prodal in tako manjši znesek cerkvi in občini na škodo dosegel, kakor bi se bil pri očitni dražbi doseči mogel. Postava veli, da se smejo javna posestva le po očitnej dražbi prodajati, ti turški plemenitaši pa po svojej glavi, ne oziraje se na postave in pravice ali pravo in blagor občine, ravnaajo.

Ker je bila zaradi take nepostavne prodaje gori omenjene njive po celem fari velika nejevolja, dal je po prigovarjanji neke pomaziljene osebe tisti vatlar, ki je bil njivo le za polovico vrednosti kupil, jeden kos omenjene njive šoli za drevesnico, ter se v prepustilnem pismu zavezal, tist kos zemlje šoli za vse čase pustiti, dokler bi drevesnice potrebovala. Mislite, da je res tako ostalo? Nikakor ne, komaj je prejšnji učitelj od tod pete odnesel in jeden ud iz krajnega šolskega sveta izstopil, katera dva sta v tej zadevi bila tem turškim gospodarjem na poti, uže je tist kos šolske drevesnice, ki je z občinskim denarjem zagrajen bil, ta svojat od uboge raje šole odtrgala in sebi polastila, v večjo sigurnost pa je tisto podeljivno pismo izmeje šolskih aktov izginolo. Kam in kako, vedo le bogovi, in to bode le natančna preiskava na beli dan spravila.

Take razmere se v Dobrépoljah godé, katerim na čelu jeden izmeje tistih stoji, ki nam pravico in poštenost v cerkvi tolikokrat priporočajo, ter poslušajte nas, in ne gledite nas, za svoj izrek imajo.

Iz Trsta 9. febr. [Izv. dop.] „Bog nas varuj tacih Slovencev!“ sem si mislil, ko sem se te dni predrznili nekega tukajšnjega precej bogatega trgovca našega naroda prav priljudno in ponižno vabiti, naj vendar tudi on s svojim premoženjem pripomaga, da se neka, posebno za mladino dobra knjiga, kmetom, katerim je preteško odloženo nje ceno plačevati, zastonj ali pa za prav majhen znesek oddaja, pa s tem le — sršena razdražil! Videl sem se naravnost odpravljenega s svojim vabilom takó-le: „Jest se nočem s tem nič pečati in tedaj tudi nič dati“. Moje zanašanje na znano njegovo bogatijo, na znano

njegovo „vnetost“ za naš narod, vsaj kakor jo on kaže, in kakor jo sicer tudi nekateri jako hvalijo in posebno pa na veliko potrebo, da se zboljša, kolikor bi le mogoče bilo, čitanje slovenskih knjig in ob jednom se vè, tudi narodna omika kot pravo in najkrepkejšo orožje zoper naše sovražnike mej ljudstvom, nij pri tem nič koristilo! — „Tedaj nič?“ — „Nič!“ — „Če pa taki možje, ki bi morali nam biti pravi in mogočni Mecenati, nečejo v tej važnej zadevi nič pomagati, kdo nam bo pomagal? — Dobro, da sem zvedel kaj ste. Z bogom!“ Jaz se obrnem in grem. Tak nasledek si je imelo tedaj moje vabilo!

Ob tej priliki omenjam še nekega gospodičiča tudi našega naroda. Mislilo bi se o njem, da nij boljšega Slovenca nikjer, kakor je on; in vendar — se ogniva vstopu v čitalnico, da postane nje ud in jo tako ob jednom tudi podpira, (zlasti, ker je podpore jako potrebna).

To nij pa ne krop ne voda! — Ne morem si kaj, da ne bi ponavljal zgornje vpitje: „Slovenci! ne bodimo prečudni, da si ne škodimo“. — Vnetost za naš narod naj bode prava, ali pa skoraj rajše — nikakoršna.

Domače stvari.

— (Dr. Mekanec o Slovincih.) V glasilu hrvatske narodne opozicije priobčuje vodja hrv. opozicije znani dr. Mekanec vrsto člankov „moja izpoved narodu“, v katerih pojasnjuje, zakaj se je odločil od sedaj vladajoče „narodne“ stranke. V zadnjem „Primorcu“ od 10. febr. govori o ljubljanskem jugoslovanskem shodu. Če je res kar pravi, bilo bi neveselo za nas. On trdi, da Mrzoviču in tovarišem zveza s Slovenci nij bila resna ali ozbilna stvar. Čakajmo kaj bode „Obzor“ na to odgovoril in potem morda izpregovorimo več o tej zadevi. Žalostno, če je kolovodjem hrvatskim „zjedinjenje Hrvata i Slovenaca deveta briga“ kakor M. trdi o njih.

— (Sneg) neprenehoma pada sedaj uže dva dni tako, da najstari ljudje tako debelega pri nas ne pomnijo. Velika teža na strehah je, kar je nam znano, v Ljubljani uže na dveh hišah sleme strla in podrla. Tudi na ljubljanskem močvirju je baje več hiš poselo se. Dasiravno se pri nas v mestu neprenehoma odvaža, vendar ga je na javnih prostorih, kjer se se streh ogreba in od zidov odmeče, cele hribe. Vlak iz Trsta je poslednjo

najpametnejša v vasi, izredno veselega temperamenta, in si je pridobila vsled teh lastnostij priimek „Joyette“. Izgled lepe npravnosti in plemenitosti, imela je prednost mej vsemi družimi, župnik jo je imenoval „vaški angel“, in čestokrat se je od drugih ljudi klicala „vaški angelček“. Krstno ime jej je bilo Mignon — torej jo je iznenadilo, da jo je Henry po naključji s tem imenom ogovoril. Mislila si je, da je kak znanec, kateremu je njeno ime znano. Zdaj si je véra njena duša vsled tega slučaja domišljevala, da je to dobro znamenje in poseben pomen, ker si jo je tujec priljubil.

Henry je bil mlad, ljubezniv, elegantnega vedenja, in je znal lepo govoriti. Primerjala je ona vedenje Henryjevo z onim vaških mladencev, in razloček jej je bil očividni.

Henry si je znal s svojimi prisegami o svojej strastnej ljubezni do nje srce Mignolino pridobiti, tako, da je deklica nevedoča

kak je ta svet, svojo plahost premagala, in mu s trdno vero na resničnost njegovih priseg odkrila, — da ga i ona ljubi. Saj se ljubeznivemu, nekoliko drznemu možu kaj lahko posreči, nedolžno srce z udanostjo napolniti! Henryu je srce veselja kipelo, ko je Mignon prvokrat svojo glavico na njegove prsi naslonila. Prisegal jej je, da jo hoče za ženo vzeti, služba njegova, profesorja v Parizu, dopušča mu to.

Ker je bila skrivnostna njuna ljubezen, to je obema občutje pomnoževalo. Mignon je sama posredovala, da je mogel ljubimec z njo nemoten občevati. Večkrat je pozno v noči posteljo zapustila, da se je v očetovem vrtu s Henryjem sešla. V krčmi se je Henry izgovarjal z izleti v okolico, zakrival ponočno vračanje domov. Saj je ljubezen zelo iznajdljiva in skrbljiva. A vendar se sama sebe izdaje!

Mignon je bila bledejša in tihotnejša. To sta opazovalo oče in mati, ki sta deklico prej

kot vir poln humorja in šaljivosti poznala. Sumnjavost vaških fantov nasproti srečnemu tujcu rasla je in rasla; poizvedovali so to in ono, in kmalu se je v vasi šepetalo: Mignon ima ljubimca! Kjerkoli se je Henry prikazal, tam so se kmetje pomenkovali, vzlasti pa fantje; stikale so stare ženice in devojke glave vkupe, in nij mu bilo težko uganiti, kaj to pomenja, da-si nij še izvedel, ka se slabo o njem govori. Ko je šepetanje tudi do oče Dejeanovih ušes prodrlo, takoj je jeze vzrastel. Robato in ostro je Mignono izpovedal. Devojka, ki je bila sicer polna spoštovanja do svojih staršev, nij si upala tajiti, a tresoča se je molčala ter jokala. Dejean jo je hudo zarotil — prvokrat — da jo bode umoril, prej ko bi njegovo čestljivo družino kaka nečast obsenčila. Vsak njenih korakov je ostro opazoval; celo po noči se je prepričeval, je-li Mignon doma ali ne.

(Konec prih.)

noč v snegu blizu Rakeka obtičal. Ker dose-
daj, ko uredovanje končujemo, še vedno in-
tenzivno pada, zamel bode gotovo pota še
bolj in ne bode brez nesreč po deželi.

— (G. Anton Abram) c. kr. finančni
nadzornik prestavljen je, kakor se nam piše,
iz Maribora v Lienz na Tirolsko. Gospod
Abram je c. kr. uradnik iskren narodnjak in
to je najbrž krivo, da je prestavljen mej
Nemce. V seji dne 8. februarja t. l. je odbor ma-
riborske čitalnice njegov odhod obžalovanjem na
znanje vzel; bil je namreč ves čas njenega
obstanka zvest ud in podpornik.

— (Dr. Kocuvan), dosedaj praktični
zdravnik v Kranji, se je s početkom tega
meseca preselil v prijazno Škofjo Loko.

— (Umrli) je v Zagrebu nekdanji ljub-
ljanski trgovec svak v. sod. predsednika dr.
Waserja. Lj. Kuntora, zadet od mrtuda, ko je
ravno v kavarni svojo navadno črno kavo pil.

— (Zgorelo) je polčetrto leta staro
žensko dete rudokopa Jakob Goste-ja. Mati
ga je pustila samega s svetilnico v hiši,
užgala se je otroku obleka in vsled opečanj
je dekletce umrlo.

— (Uboj.) Učitelj na Dobrovi pri Ljub-
ljani se je bil 30. pr. meseca tako spozabil,
da je 14letno učenko Ano Moretovo, ki mu
je rekla, da „skače kot kozel“, tako ob tla
vrgel in tepel, da je vsled tega v treh dneh
umrla. Preiskovanje se je začelo.

— (Nemškutarjenje.) Piše se nam:
Okrožnice gostilničarjem, katere so se pred-
včerajšnjem raznašale, pisane so samo v nem-
škem jeziku. Mnogo gostilničarjev, krčmarjev
itd. je nevoljno zaradi tega, ker je omenjeni
ukaz ljubljanskega magistrata samo nemški.
Nekateri bi ga nikakor ne bili sprejeli, ko bi
bili takrat doma, ko so ga biriči okoli nosili,
ter odločno izrekli, da jim ne bode lahko ta-
kemu ukazu ugajati, ker kmetsko ljudstvo ne
bode verjelo, ko jim bodo take cirkulare ka-
zali, ob času, ko bodo mogli gostilne zapreti
in goste iz kavn in gostilnic izgnati.

— (Cesta brez gospodarja.) Iz Lo-
gatega se nam 9. februarja piše: Vprašanje, kdo
bode moral košček ceste, ki drži od velike
ceste do tukajšnjega kolodvora, popravljati,
še dandenes nij rešeno. — Omenjeni kos
ceste, katera je bila, odkar je železniška
proga tu skozi dodelana, torej osemnajst let
z glavno cesto vred pod jednim oskrbništvom,
hoče se nakloniti soseski spodnjega Logatega.
Ker soseska tega dela nij prevzeti hotela,
zato je cesta od pretekle spomladi brez go-
spodarja. Ako človek do železniške postaje
priti hoče, mora broditi do pasa vi-oki sneg,
ravno kakor po kakej zapuščenj gozdnej
cesti. Vozniki iz Vrhuške, Idrije in drugod, ki
robo do železnice dovažajo, preteplejo ubogo
živino, da se bogu smili, ako hočejo do po-
staje priti. Vsak čitatelj teh vrst se bode go-
tovo čudil, da se pri nas, kjer imamo c. kr.
okrajno glavarstvo, kaj jednacega trpi. In
res, žalostno je, da se na jednake reči tako
malo ozir jemi, in sramotno je gotovo za
tistega, komur ta posel pripada.

— (Birna.) Škof Lavantinski bode v
tem letu v Brašlavske, Celjske, Šmarske in
Mariborske dekaniji (ob levem Dravskem
bregu) zakrament sv. birne delil, in sicer v
Mariborske dekaniji naslednje dni: 19. aprila
v Zgornji Šentjungerti; 20. pri sv. Marjeti na
Pesnici; 23. pri sv. Petru pri Mariboru; 24.
pri sv. Martinu pri Vurmbergu; 25. pri sveti

Barbari pri Vurmbergu; 27. v Selnici in 29.
aprila v Kanci. Za druge imenovane dekanije
se bodo posamezni dnevi pozneje naznanili.

— (Kloštri pri nas.) Po letošnjem
imeniku hrvatsko-slovenske okrajine reda sv.
Franciška je njen sedanj stan naslednji: V
ljublanskej škofiji so trije kloštri, ki imajo
37 duhovnov, 8 laikov, 7 terciarjev, skupaj
52 oseb frančiškanske družine. — V goriškej
1 kloster z 12 duhovni, 5 laiki, 2 terciarja,
skup 25 oseb. — V lavantinskej 2 klostra,
14 mašnikov, 3 kleriki, 6 laikov, 4 terciarji,
skup njih 27. — V zagrebškej 4 kloštri z 22
mašniki, 8 laikov, 7 terciarjev, skup 37. —
— V tržaškej 1 kloster, 7 mašnikov, 2 laika,
2 terciarja, skup 11. — V senjskej 1 kloster,
12 mašnikov, 1 klerik novinec, 2 laika, skup 15.
— V Ameriki 1 mašnik. Tedaj skup: 12 sa-
mostanov, 105 mašnikov, 6 klerikov, 4 novinci,
31 laikov, 24 terciarjev — vsih 170 oseb.

Razne vesti.

* (Obešenja.) V včerajšnjem našem
listu smo poročali, da so v Ljubljani 10. febr.
obesili vojaka Vargo. Novine poročajo, da je
bil tudi v Korneuburgu 9. febr. obešen vojak
Reiger, ki je svojo teto umoril in oropal. —
28. pretečenega meseca pak so v Petrinji
blizu Siska na Hrvatskem obesili graničarja
Teso Kapasa, ki je četrto ure od turške meje
oropal neko bosensko družino pribeglo v Av-
strijo.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka-
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdra-
vila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih
otročih brez medic in stroškov; zdravi vse bolezni
v želodcu, na živcih, dalje prane, i na jetrah; žleze
i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-
bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlate-
žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo
šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih
otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in pre-
hlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje
nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriče-
val zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spriče-
vala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
vega profesorja medicine na vseučiliščih v Mariboru
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda
Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
stuart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih
oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastop-
Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mescev, odkar sem bil
v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih in ču-
stvenih bolečinah, in sicer tako, da sem od dne do
dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje
štetje. Čul sem od Vaše čudapolne Revalesscière
prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim
po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Reva-
lesscière poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega
tresenja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam
vsem bolnim to primerno prav čisto in okusno
hrano, kot najboljši pripomček, ter ostanem Vaš
udani

Gabriel Teschner.

služatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapel, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je
moje stanje hujšanja in bolečin vsake vrste sedem
let sem strašno. Nijsem mogl niti čitati niti pisati,
tresle so se vse čutnice na celim životu, slabo pre-
bavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na
razdraženi čutnici, katero me je sem ter tja prega-
njalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri
tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi
zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine
zlajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo
Revalesscière in sedaj, ko jo uživam tri mesece, za-
hvaljujem se bogu. Revalesscière zasluži največje
hvalo, pridobila mi je zopet zdravje in me stavila v
stanje, da morem mojo društveno pozicijo zopet uživa-
ti. Dovolite gospod, zagotovljenja moje prisrčne
hvalečnosti in poponnega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

Št. 75.877. Flor. Köllner, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju
dušnika, omotici in tišanju v prsih.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljenji, nespanji in hujšanji.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, ko pri zdravljenju.
V plehastih pušicah po pol funta 1 gold, 50 kr.,
1 unt 2 gold, 50 kr., 2 funta 4 gold, 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold, 12 funtov 20 gold, 24 funtov 36 gold.
Revalesscière-Biscuiten v pušicah in tabletah za
12 tas 1 gold, 50 kr., 24 tas 2 gold, 50 kr., 48 tas 4
gold, 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold. Prodaje:
Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfisch-
gasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih
lekarjih in specerijakih trgovcih; tudi razpošilja du-
najska hiša na vse kraje po poštah kakor na ali
povzetjih. V Ljubljani Ed. Wahr, J. Svoboda,
lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Pro-
damu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v
Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri
lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca
in J. Hirschu, v Zadru pri Androvicu. (322)

Tuji.

10. februarja:

avropa: Mila iz Gradca.
Pri Stona: Medved iz Zagorja. — Čenč iz
Dunaja. — Dernovšek iz Zagorja.
Pri Malici: Skaberne iz Kranja. — Barich iz
Dunaja. — Ladstätter iz Gradca. — Ričer iz Dunaja.
— Sluga iz Kočevja.
Pri Zamoreci: Dr. Eržen iz Litije. — Toplak
iz Beljaka.

Dunajska borza 11. februarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovnih	68	gid	55	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73		65	
1860 arž. posojilo	111		25	
Akcije narodne banke	871		—	
Kreditne akcije	174		60	
London	114		75	
Napol.	9		20	
C. k. cekini	5		41	
Srebro	103		60	

Lekarna Piccoli.

„K angelju“
v Ljubljani.

Aparati za samo-brigovanje,
pasovi za počene, uretralne in
maternične brizgije.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda
in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol
in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob,
zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut,
prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno
meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za či-
stenje zob. Kedar ga enkrat poskusim, dal mu
bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins

de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. dto. de Reseda flacon 80 kr.

Esprit dto. dto. de Ylang-Ylang

flacon 80 kr.

Elikvir iz Kine in Koke. Najboljši do

sedaj znani želodečni likir. Pospešuje cirkul-
lacijo in prebavljenje, ter različne organe in
ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za življenje. Gotovo

in skušeno sredstvo proti večini boleznij. Ve-
lika poraba je najboljšje spričevalo. Vsaka go-
spodinja bode tako zdravilo pri hiši imela.
Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborna sred-

stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah.
1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.

Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna
in mehka, se jej daje prednost pred vsemi
umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim
sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold. (132—191)

Naročila se izvršujejo vračajo-

čoj se pošto proti poštnemu povzetju.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.